

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za pravosuđe i upravu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 136. sjednici, održanoj dana 19.03.2018. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalnog pravobranilaštva Zenica za 2017. godinu.

II.

Izvještaj iz tačke I ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: _____/18

Datum, 19.03.2018. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,

1x Stručna služba Skupštine,

1x Kantonalno pravobranilaštvo Zenica (putem ministarstva),

1x a/a.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNO PRAVOBRANILAŠTVO
Z E N I C A

IZVJEŠTAJ O RADU
KANTONALNOG PRAVOBRANILAŠTVA ZENICA
za 2017. godinu

Zenica, mart 2018. godine

Na osnovu odredbe čl. 31. Zakona o pravobranilaštvu («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), Kantonalno pravobranilaštvo Zenica podnosi Vladi i Skupštini Zeničko-dobojskog kantona

IZVJEŠTAJ
O RADU KANTONALNOG PRAVOBRANILAŠTVA ZENICA
za period od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine

I Uvod

Kantonalno pravobranilaštvo Zenica (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) je neovisan i samostalan kantonalni organ, koji preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Nadležnost i djelokrug rada Kantonalnog pravobranilaštva Zenica u odnosu na poduzimanje pravnih radnji i mjera u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Zeničko-dobojskog kantona, propisani su Zakonom o pravobranilaštvu («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), kojim je određeno da poslove zaštite imovinskih prava i interesa Kantona i njegovih organa i organizacija, te drugih organa i organizacija koji nemaju svojstvo pravnog lica, a finansiraju se iz budžeta Kantona, obavlja Kantonalno pravobranilaštvo Zeničko-dobojskog kantona, koje vrši svoju funkciju na osnovu zakona i drugih propisa, a što podrazumijeva da Pravobranilaštvo obavlja slijedeće poslove:

- kao samostalan organ, u postupku pred sudovima i drugim nadležnim organima, zastupa Kanton kao zakonski zastupnik i preduzima pravna sredstva radi zaštite imovinskih prava i interesa Kantona i kantonalnih organa u svim sudskim i upravnim postupcima,*
- preduzima mjere radi pokušaja zaključenja vansudske nagodbe prije pokretanja postupka pred nadležnim sudom ili drugim organom, ali prije zaključenja vansudske nagodbe, dužno je pribaviti pismenu saglasnost Kantona,*
- daje mišljenja prije zaključivanja privrednih ugovora i ugovora koji regulišu imovinsko – pravna pitanja,*
- daje pravna mišljenja i pruža stručnu pomoć kantonalnim organima pri rješavanju imovinsko-pravnih odnosa,*
- u okviru preventivnog djelovanja, prati i proučava pojave i probleme iz oblasti vršenja svojih funkcija koje se odnose na primjenu zakona, te obavještava nadležne organe i predlaže mjere za sprečavanje društveno štetnih pojava.*

Pored navedenih, Pravobranilaštvo obavlja i poslove utvrđene posebnim zakonima i drugim propisima, koji su, između ostalih, slijedeći:

- podnosi nadležnim tužilaštvima i sudovima imovinsko pravni zahtjev u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku, nakon obavještenja od strane nadležnog suda/tužilaštva, kada je usljed krivičnog djela oštećena imovina Kantona,*
- daje pravna mišljenja i na dostavljene prijedloge ugovora koji regulišu imovinsko pravna pitanja, a na osnovu ovlaštenja koja su utvrđena u: Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, Zakonu o koncesijama, Zakonu o šumama, kao i drugim zakonima i propisima,*
- pokreće postupak za upis stvarnih prava na nekretninama čiji je nosilac Kanton, kao i upis javnih i općih dobara, na osnovu Zakona o stvarnim pravima,*
- može podnijeti žalbu protiv rješenja kojim je povrijeđen zakon u korist pojedinca ili pravnog lica a na štetu javnog interesa, u skladu sa ovlaštenjem koje mu je dato odredbama Zakona o opštem upravnom postupku,*
- na osnovu Zakona o upravnim sporovima može pokrenuti upravni spor, kad je upravnim aktom povrijeđen zakon na štetu Kantona, koga Kantonalno pravobranilaštvo zastupa po zakonu, kao i u*

drugim slučajevima određenim zakonom, u kojem slučaju su svi organi uprave, službe za upravu i pravna lica dužni da o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijeste Kantonalnog pravobranioca.

U skladu sa propisanom nadležnosti Pravobranilaštva i opisu poslova nosilaca pravobranilačke funkcije, u skladu sa Zakonom, Pravobranilaštvo Kantona obezbjeđuje:

- zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova iz svoje nadležnosti,
- ostvarivanje saradnje sa ministarstvima, kantonalnim i općinskim organima, sa organima i organizacijama na nivou Federacije BiH, sa organima pravosuđa na svim nivoima, sa pravobranilaštvima na svim nivoima, posebno radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po istim ili sličnim pravnim pitanjima,
- praćenje i proučavanje sudske prakse i zauzimanje jedinstvenih stavova na Stručnom kolegiju vezano za predmete iz nadležnosti Pravobranilaštva i drugih spornih pitanja iz svog djelokruga rada.

U 2017. godini u radu Kantonalnog pravobranilaštva Zenica evidentirano je ukupno 9.163 predmeta, od kojih je 534 parničnih spisa (oznaka „P“), 7.544 izvršna spisa i to 6.173 spisa koji se odnose na neplaćenu sudsku taksu (oznaka „Ist“) i 1.371 ostalih izvršnih spisa (oznaka „I“), 8 upravnih spisa (oznaka „U“), 667 mišljenja (oznaka „M“), 353 raznih spisa (oznaka „R“), te 57 internih spisa (oznaka „Up“).

Od ukupnog broja svih predmeta u radu u 2017. godini (3.740 zaprimljenih predmeta i 5.423 nezavršenih predmeta prenesenih iz prethodne godine), u izvještajnom periodu je okončano ukupno 2.217 predmeta, dok je kao nezavršenih preneseno u narednu godinu 6.946 predmeta (od kojih se 6.495 predmeta odnosi na izvršne spise i to 5.225 za naplatu sudske takse i 1270 za ostala prinudna izvršenja).

Tabelarni prikaz spisa u 2017. godini

Vrsta spisa	Preneseno iz 2016. godine	Zaprimljeno u 2017. godini	Ukupno u radu u 2017. godini	Okončano u 2017. godini	Preneseno u 2018. godinu
“P” (parnični)	403	131	534	246	288
“I” (izvršni)	686	685	1.371	101	1270
“Ist” (izvršni-sudska taksa)	4.140	2.033	6.173	948	5.225
“U” (upravni)	7	1	8	1	7
“M” (mišljenja)	46	621	667	632	35
“R” (razno)	140	213	353	235	118
“Up” (interni)	1	56	57	54	3
Ukupno	5.423	3.740	9.163	2.217	6.946

II Poslovi zastupanja

U okviru aktivnosti na poslovima zastupanja, kao najznačajnijim poslovima iz nadležnosti Pravobranilaštva, Pravobranilaštvo je angažovano na poslovima:

- sačinjavanja tužbi Kantona protiv trećih lica i upućivanja istih nadležnim sudovima,

- izrade odgovora na zaprimljene tužbe protiv Kantona,
- ulaganju redovnih (žalbi, prigovora) i vanrednih pravnih lijekova (revizija, apelacija) protiv odluka sudova,
- uključivanja u svojstvu umješaka u sudske sporove po tužbama protiv drugih pravnih lica (osnovnih i srednjih škola radi primjene kolektivnih ugovora), te izrade odgovora tuženih na tužbe, te redovnih i vanrednih pravnih lijekova i apelacija,
- podnošenja prijedloga za izvršenje u ime Kantona i ulaganju prigovora protiv rješenja o izvršenju donesenih protiv Kantona, izradi pismenih podnesaka u toku trajanja izvršnog postupka,
- davanja pismenog odgovora na pravne lijekove druge stranke u postupku,
- zaključivanja sudskih i vansudskih nagodbi,
- podnošenja imovinsko-pravnih zahtjeva u krivičnim postupcima,
- pristupa i zastupanja na sudskim ročištima i raspravama pred organima uprave radi zastupanja interesa Kantona.

U sudskim i upravnim postupcima Pravobranilaštvo učestvuje u svojstvu stranke u postupku i dužno je da poduzima sve pravne radnje koje su potrebne radi zaštite imovinsko-pravnih interesa Kantona.

U sudskim postupcima Pravobranilaštvo se pojavljuje u ulozi zakonskog zastupnika tužitelja, tuženog ili umješaka u parničnim postupcima, (što podrazumjeva uključivanje u sporove koji se vode pred sudom između drugih pravnih lica u pravnim situacijama kada Kanton ima interes da jedna od strana u sporu uspije u postupku), te tražitelja izvršenja i izvršenika u izvršnim postupcima.

U 2017. godini u radu je bilo ukupno 8.086 parničnih, izvršnih i upravnih predmeta, a Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton na ukupno 623 zakazana ročišta u sudskim postupcima, pred općinskim sudovima Zeničko-dobojskog kantona, Kantonalnim sudom u Zenici, te općinskim i kantonalnim sudovima van područja Kantona.

PARNIČNI POSTUPAK („P")

U 2017. godini Pravobranilaštvo je u radu imalo 534 parnična predmeta, od kojih je zaprimljen 131 novi predmet, a 403 predmeta preneseno je iz prethodne godine.

U izvještajnom periodu pravosnažno je okončano 246 parnica, a u 2018. godinu preneseno je 288 nezavršenih predmeta iz 2017. godine.

Pravobranilaštvo je tokom 2017. godine u ime Kantona podnijelo ukupno 69 tužbi i dalo 62 odgovora na tužbe (49 u ime Kantona, 13 za osnovne i srednje škole u svojstvu umješaka), uložilo 81 žalbu na prvostepene presude i dalo 2 odgovora na žalbe suprotne strane, izjavilo 4 revizije Vrhovnom sudu Federacije BiH protiv drugostepenih odluka, te je uložilo 10 apelacija Ustavnom sudu BiH.

Po zaprimljenim i riješenim tužbama u 2017. godini, Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton u ukupno 377 parničnih postupaka, (131 po zaprimljenim tužbama u 2017. godini i 246 okončanih postupaka), od kojih je

- u 168 parnica bio u ulozi tužitelja,
- u 114 parnica u ulozi tuženog, te
- u 95 parničnih postupaka u ulozi umješaka na strani tuženog, po tužbama podnesenim protiv osnovnih i srednjih škola, radi primjene kolektivnih ugovora.

Ukupna vrijednost svih sporova evidentiranih u izvještajnom periodu iznosi 59.355.391,75 KM, računajući i parnice u kojima je Zeničko-dobojski kanton učestvovao u svojstvu umješaka na strani tuženih škola.

Po podnesenim tužbama Kantona protiv trećih lica, zaprimljenih i okončanih u 2017. godini, ukupna vrijednost sporova je iznosila 696.564,43 KM.

Ukupna vrijednost podnesenih tužbi protiv Kantona (računajući i tužbe protiv osnovnih i srednjih škola) zaprimljenih i okončanih u 2017. godini iznosi 58.658.827,32 KM.

Po osnovu primjene granskih kolektivnih ugovora, visina utuženih potraživanja u 2017. godini iznosi ukupno 3.098.136,44 KM, od čega se 439.787,56 KM potražuje od 125 zaposlenika MUP-a, 62.100,00 KM od strane 14 zaposlenika ostale kantonalne uprave, 271.558,00 KM od strane 64 zaposlenika pravosudnih organa, 1.779.554,75 KM se odnosi na 110 tužbenih zahtjeva protiv osnovnih škola u Kantonu i 545.136,13 KM koje se potražuju od strane 30 zaposlenika srednjih škola.

Tokom 2017. godine u redovnom postupku (prvostepeni i drugostepeni) okončano je 147 predmeta po tužbama protiv Kantona, ukupne vrijednosti spora od 16.808.764,35 KM, od čega se 115 okončanih predmeta odnosi na tužbe protiv Kantona, osnovnih i srednjih škola, radi primjene kolektivnih ugovora, u kojima je potraživano ukupno 14.757.793,86 KM, a dosuđeno 11.467.808,02 KM.

U ostalim sporovima pokrenutim protiv Kantona okončano je 32 predmeta, u kojima je utuženo ukupno 2.050.970,49 KM, od čega je usvojeno 11 tužbi (2 u cjelosti, 9 djelimično) u ukupnom iznosu od 109.129,82 KM, 12 tužbi je povučeno, kojima je potraživano ukupno 937.129,92 KM, 8 tužbi je odbijeno za utuženi iznos od 813.401,00 KM. U 9 predmeta u kojima su tužbe djelimično usvojene, tužitelji su odbijeni sa dijelom tužbenih zahtjeva u ukupnom iznosu od 191.309,75 KM.

Po tužbama Kantona okončano je 99 predmeta, u kojima je utuženo ukupno 647.098,67 KM, od čega je 81 tužba usvojena (80 u cjelosti, 1 djelimično) i dosuđeno u korist Kantona ukupno 580.779,33 KM, 16 tužbi, kojima je potraživano ukupno 53.767,470 KM, je povučeno, jer je tuženi prije donošenja presude u cjelosti izmirio dug Kantonu (dug po osnovu naknade štete), 1 tužba je odbačena, v.s. 10.804,40 KM a po 1 tužbi postupak je okončan Rješenjem suda o prekidu postupka zbog smrti tuženog, v.s. 202,79 KM.

Od ukupno pravosnažno okončanih predmeta u 2017. godini

- po tužbama protiv Kantona, dosuđeno je ukupno 505.373,11 KM (od čega se 396.243,29 KM odnosi na kolektivne ugovore i 109.129,82 KM na ugovorene i regresne dugove, naknade šteta i naknade iz radnog odnosa), a po tužbama protiv osnovnih i srednjih škola radi primjene granskih kolektivnih ugovora dosuđeno je ukupno 11.071.564,73 KM i to protiv osnovnih škola 11.008.980,65 KM, a protiv srednjih škola 62.584,08 KM), a*
- u korist Kantona presuđeno je ukupno 3.532.784,31 KM, a u korist osnovnih i srednjih škola ukupno 2.279.821,53 KM i to osnovnih – 2.165.748,32 KM i srednjih škola – 114.073,21 KM, bilo da su usvojeni tužbeni zahtjevi Kantona ili su tužitelji odbijeni u cjelosti ili djelimično sa tužbenim zahtjevom ili je došlo do povlačenja tužbi od strane tužitelja ili je postupak okončan na drugi način (spajanjem predmeta, odbacivanjem tužbe, prekid postupka i sl.).*

Povlačenjem tužbi u 2017. godini okončano je ukupno 29 predmeta, ukupne vrijednosti spora 1.001.044,63 KM.

Povlačenjem tužbi okončano je 13 sporova pokrenutih protiv Kantona, ukupne vrijednosti od 947.277,16 KM (od čega 5 radi izvršenja ugovornih obaveza u iznosu od 879.005,10 KM, 6 radi naknade štete u iznosu od 50.019,00 KM, 2 radi naknada iz radnog odnosa u iznosu od 8.105,82, te 1 radi primjene Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH u ukupnoj vrijednosti od 10.147,24 KM.

16 tužbi Kantona protiv tuženih za naknadu štete po osnovu ugovora o osiguranju i šumske krađe je povučeno, ukupne vrijednosti spora 53.757,47 KM, jer su tuženi u toku postupka izmirili utuženi dug.

Tužitelji su povlačili tužbe protiv tuženog Kantona, najčešće zbog naknadnog ispunjenja obaveze od strane tuženog, te zbog istaknutih prigovora zastarjelosti potraživanja, prigovora nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja, nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženih, te nenadležnosti suda za rješavanje spornog odnosa.

Sporovi za naknadu štete

U strukturi sporova za naknadu štete najznačajniji su sporovi zbog štete nastale neizvršenjem zakonskih i ugovornih obaveza, a najbrojniji su sporovi za štete nastale zbog šumske krađe, štete zbog napada pasa lotalica, zatim štete na vozilu učesnika u saobraćaju zbog neadekvatnog održavanja puteva iz nadležnosti Kantona, štete zbog povreda na radu, štete nastale zbog nepropisnog postupanja državnih organa i dr.

Iz ove grupacije sporova, Pravobranilaštvo je u 2017. godini zastupalo Kanton u 183 predmeta (ukupna v.s. 15.245.971,59 KM), od kojih su 84 predmeta zaprimljena u toku godine (67 tužbi Kantona protiv trećih lica, v.s. 15.465,76 KM i 17 tužbi protiv Kantona, v.s. 14.192.883,00 KM), a 99 predmeta ukupne vrijednosti spora od 1.037.622,83 KM okončana su u 2017. godini (81 tužba Kantona, v.s. 91.972,83 KM i 18 tužbi protiv Kantona, v.s. 945.650,00 KM).

Od ukupnog broja pravosnažno okončanih predmeta po ovom osnovu, 93 predmeta su riješena u korist Kantona, za ukupnu vrijednost od 975.831,93 KM.

62 tužbe Kantona su u cjelosti usvojene, v.s. 20.892,35 KM, a 1 tužba Kantona (regresni dug) djelimično je usvojena za iznos od 4.761,14 KM, a odbijena za iznos od 1.544,68 KM.

Kanton je povukao 16 tužbi, kojima je potraživano ukupno 53.767,47 KM, jer je utuženi dug u toku postupka plaćen, 1 tužba Kantona je odbačena v.s. 10.804,40 KM, zbog nedostatka aktivne legitimacije (utaja poreza) i po 1 tužbi (šumska krađa) nastupio je prekid postupka, v.s. 202,79 KM, jer je tuženi u toku postupka umro.

Povučeno je 6 tužbi podnesenih protiv Kantona, kojima je potraživan ukupan iznos od 50.019,00 KM za štete zbog napada životinja i za saobraćajne štete na vozilu zbog održavanja puta, odbijeno je 8 tužbi protiv Kantona, kojima je potraživan ukupan iznos od 813.401,00 KM, (za naknadu štete usljed poplave, povreda na radu, nematerijalne štete, te napada pasa lotalica).

Od 4 tužbeni zahtjeva protiv Kantona kojima je utuženo ukupno 82.230,00 KM, 1 tužba je u cjelosti usvojena (povreda na radu) v.s. 2.780,00 KM, 3 tužbe su djelimično usvojene u iznosu od 46.459,15 KM (naknada nematerijalne štete zbog eksplozije mine u iznosu od 42.925,15 KM /solidarna odgovornost/, naknada štete nastale u saobraćaju u iznosu od 1.359,88 KM i 1 tužba za naknadu štete zbog napada vuka na ovce, u iznosu od 2.174,00 KM), a odbijene su za ukupan iznos od 32.990,97 KM.

Tužbama protiv Kantona zaprimljenim u 2017. godini (18 tužbi), potražuje se naknada štete u ukupnom iznosu od 38.465.460,00 KM, od čega se 24.272.577,00 KM odnosi na potraživanje naknade štete zbog nezaključivanja ugovora o koncesiji, 13.620.000,00 KM zbog izmakle dobiti, 366.685,00 KM za naknadu štete usljed poplava i klizišta, 100.000,00 naknada nematerijalne štete zbog smrti učenika u školi, 54.669,00 KM štete u saobraćaju, 13.055,50 KM za neosnovano bogaćenje, 13.100,00 KM za naknadu štete zbog napada životinja, te 5.373,15 za druge vidove štete (neispunjenje ugovora o zakupu, troškovi postupka, regresna tužba).

Pravobranilaštvo je u ime Kantona u toku 2017. godine podnijelo 67 tužbi radi naknade štete, od čega 66 tužbi za naknadu štete zbog šumske krađe, ukupne vrijednosti spora od 14.843,22 KM.

Štete zbog neizvršenja ugovornih i zakonskih obaveza

U ovoj grupaciji sporova prisutni su privredni sporovi koji proizilaze iz raznih pravnih odnosa Kantona sa drugim pravnim subjektima, i to najčešće radi naplate dospjelih, a nenaplaćenih obaveza koje proizilaze iz zakona, koncesionih ugovora, ugovora o kreditima, ugovora o raznim vrstama usluga, te kupoprodajnih ugovora po kojima nisu ispoštovani ugovoreni rokovi za plaćanje ugovorenih naknada, pa u slučajevima kada dug nije sporan, u većini slučajeva dužnik izmiri dug prije nego što se zakaže rasprava po tužbi, u kojem slučaju tužitelj povlači tužbu.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je u ime Kantona podnijelo 1 tužbu za naplatu koncesionog duga u ukupnom iznosu od 34.000,00 KM.

U 2017. godini, protiv Kantona je zaprimljeno 6 tužbi radi naplate duga, ukupne vrijednosti od 223.183,70 KM (od čega se 187.747,73 KM odnosi na dug prema JU Zavod za zbrinjavanje mentalne i invalidne djece i omladine Pazarić, 31.506,40 KM na dug – izvršenje ugovorne obaveze za obnovu signalizacije na cestama Kantona, 2.148,12 KM na dug za nabavku kanc materijala OS Zavidovići, 1.181,70 na dug prema Službeni list Sarajevo, te 599,75 KM na dug JP Grijanje Zenica.

U sporovima protiv Kantona, u kojima je radi duga utuženo ukupno 1.086.414,67 KM, u 2017. godini okončano je 11 predmeta, tako što je

- 1 tužba usvojena u cjelosti u ukupnom iznosu od 13.420,95 KM (zakonske zatezne kamate na neblagovremeno plaćeni dug)*
- 5 tužbi je usvojeno djelimično u iznosu od 57.859,74 KM, a odbijene za iznos od 149.549,83 KM (dug za grijanje, dug BH Pošte, regresni dug prema Croatia osiguranjuika),*
- 5 tužbi je povučeno u ukupnom iznosu od 879.005,10 KM (potraživanja JU Zavod za zbrinjavanje mentalne i invalidne djece i omladine Pazarić u ukupnom iznosu od 515.517,35 KM, potraživanje JP VIK Zenica u iznosu od 359.890,00 KM, Privredna štampa Sarajevo u iznosu od 3.002,00 KM, te dug za grijanje u iznosu od 595,75 KM),*

U izvještajnom periodu, po ovom osnovu okončano je 17 sporova po tužbama Kantona, podnesenim u ranijem periodu, ukupne vrijednosti 545.125,83 KM, tako što su sve tužbe u cjelosti usvojene (naknade po osnovu zakona, krediti, koncesione naknade, ugovorene obaveze) i to:

- usvojena je 1 tužba iznosu od 487.696,20 KM (dug JP ŠPD naknada za korištenje državnih šuma)*
- usvojene su 2 tužbe u ukupnom iznosu od 40.920,18 KM (dug za koncesionu naknadu) i*
- usvojeno je 14 tužbi u ukupnom iznosu od 16.509,45 KM (dug po osnovu kredita za razvoj stočarstva).*

Štete proistekle iz šumske krađe

U toku 2017. godine Pravobranilaštvo je podnijelo 63 tužbe za naknadu štete zbog šumske krađe, koja je utvrđena u prekršajnim i krivičnim postupcima, u ukupnom iznosu potraživanja od 14.843,22 KM.

Po ranije podnesenim tužbama radi duga za izvršenu šumsku krađu, u 2017. godini okončano je 66 sporova ukupne vrijednosti od 21.834,68 KM, tako što su 62 tužbe usvojene u cjelosti u ukupnom iznosu od 20.892,35 KM, 3 tužbe su povučene ukupne vrijednosti od 739,54 KM, jer je dug u toku postupka plaćen i po jednoj tužbi, v.s. 202,79 KM, sud je donio rješenje o prekidu postupka zbog smrti tuženog u toku postupka.

Štete nastale u saobraćaju

Kako je Kanton odgovoran za bezbjedno odvijanje saobraćaja na cestama kojim upravlja, evidentne su tužbe za štete nastale u saobraćaju, koje se najčešće podnose za štete nastale zbog neadekvatnog održavanja cesta i objekata na istim, nepostavljanja odgovarajućih znakova upozorenja, odrona kamena na cestama i sl. (urušavanje mosta, oštećenje objekta usljed rekonstrukcije puta, saobraćajne nesreće usljed oštećenja puta, te drugi uzroci nastanka šteta na vozilu).

U izvještajnom periodu evidentirane su 3 nove tužbe protiv Kantona radi šteta nastalih u saobraćaju ukupne vrijednosti spora od 74.669,00 KM.

Po tužbama iz ranijih godina, u 2017. godini okončana su 4 spora, u kojima je potraživano od Kantona ukupno 41.479,00 KM, od kojih su 3 tužbena zahtjeva povučena u cjelosti, 1 tužba je djelimično usvojena u iznosu od 1.359,88 KM, a odbijena za iznos od 100,012 KM.

Štete pričinjene trećim licima od strane organa ili uposlenika Kantona

Za štetu koju trećem licu u vršenju ili u vezi sa vršenjem svojih funkcija prouzrokuje organ ili uposlenik Kantona, odgovara Kanton, kao pravno lice.

U toku 2017. godine podneseno je 8 tužbi protiv Kantona za naknadu šteta po ovom osnovu, ukupne vrijednosti od 379.785,35 KM. Tužbe su podnesene radi naknade materijalne štete (štete nastale usljed poplava - 341.685,35 KM, pojave klizišta – 25.000,00 KM, te štete usljed napada životinja - 13.100,00 KM).

U okviru ove grupacije, u 2017. godini pravosnažno je okončano 12 predmeta u kojima je potraživano ukupno 792.940,00 KM, tako što su 2 tužbena zahtjeva djelimično usvojena za iznos od 45.099,15 KM, a odbijena za ukupno potraživani iznos od 32.890,85 KM (1 za nematerijalnu naknadu štete zbog smrti i povrede usljed eksplozije mine i 1 za materijalnu štetu zbog napada vuka), 4 tužbe su povučene za ukupno potraživani iznos od 10.000,00 KM (4 za štete nastale usljed napada životinja), a preostalih 6 tužbenih zahtjeva su odbijeni u cjelosti kao neosnovani, za ukupno potraživanje u iznosu od 704.950,00 KM (1 za devastiranu imovinu usljed poplave, 3 za nepropisno postupanje državnih organa, i 2 zbog napada pasa litalica).

Štete nastale na radu ili u vezi sa radom

U izvještajnom periodu u Pravobranilaštvu nisu zaprimljene tužbe uposlenika Kantona radi naknade štete zbog povrede na radu ili u vezi sa radom.

Iz ove grupacije u 2017. godini okončan je 1 spor po tužbi radi naknade štete zbog povrede na radu ili u vezi sa radom, tako što je tužbeni zahtjev u iznosu od 2.780,00 KM u cjelosti usvojen.

Sporovi radno-pravnog karaktera

U 2017. godini Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton (kao tuženog i kao umješača na strani tuženog) u 153 sudska spora radno-pravnog karaktera (36 podnesenih tužbi i 117 pravosnažno okončanih).

Sporovi radi isplate plaća i naknada po Kolektivnim ugovorima

Radi isplate razlika plaća i drugih naknada primjenom Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja u Federaciji BiH i Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u Federaciji BiH, zaključenih 2000. godine, u 2017. godini protiv Kantona, te osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona podneseno je 29 novih tužbi od strane 343 zaposlenika i to: 139 zaposlenika kantonalne uprave (od čega 125 zaposlenika MUP-a Kantona), 64 zaposlenika iz pravosudnih institucija, 110 zaposlenika osnovnih škola sa područja Kantona, te 30 zaposlenika srednjih škola, koji potražuju ukupan iznos od 3.098.136,44 KM.

Na temelju Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, protiv Zeničko-dobojskog kantona podneseno je 16 novih tužbi od strane 203 tužitelja - uposlenika kantonalne uprave i pravosudnih organa, a ukupna visina potraživanja iznosi 773.445,56 KM, od čega je 13 tužbi podneseno od strane 139 zaposlenika kantonalne uprave, kojima se potražuje ukupan iznos od 501.887,56 KM i 3 tužbe podnesene od strane 64 zaposlenika pravosudnih organa, kojima se potražuje ukupan iznos od 271.558,00 KM.

Radi primjene Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u Federaciji BiH, podnesene su 2 tužbe od strane 30 zaposlenika srednjih škola, kojima potražuju ukupan iznos od 545.136,13 KM.

Radi primjene Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja u Federaciji BiH, u izvještajnom periodu podneseno je 11 novih tužbi od strane 110 tužitelja - zaposlenika osnovnih škola na području Kantona, kojima se potražuje ukupno 1.779.554,75 KM.

Po tužbama radi isplate plaća i naknada na osnovu granskih kolektivnih ugovora iz 2000. godine, u izvještajnom periodu riješeno je 115 tužbi, kojima je utuženo ukupno 14.757.793,86 KM, a dosuđeno 11.467.808,02 KM i to:

- 1 tužba podnesena od strane 9 tužitelja - zaposlenika kantonalne uprave, koji su potraživali ukupno 57.800,00 KM, djelimično je usvojena za iznos od 2.387,93 KM, a odbijena za iznos od 55.412,07 KM,
- 26 tužbi podnesenih od strane 107 tužitelja - zaposlenika MUP-a Kantona, koji su potraživali ukupno 1.138.260,36 KM, riješeno je tako što je 1 tužba usvojena u cjelosti, a 25 tužbi su usvojene djelimično, za ukupno dosuđeni iznos od 355.416,49 KM, dok su tužitelji odbijeni za iznos od 782.483,87 KM, te je 1 tužba odbijena u cjelosti za iznos od 360,00 KM,
- 6 tužbi podnesenih od strane 26 tužitelja - zaposlenika pravosudnih organa koji su potraživali ukupno 210.347,24 KM, riješeno je tako što je 5 tužbi usvojeno djelimično za ukupno dosuđeni iznos od 38.438,87 KM, a tužitelji su odbijeni za iznos od 161.761,13 KM, dok je 1 tužba povučena za iznos od 10.147,24 KM,
- 11 tužbi podnesenih od strane 14 tužitelja - zaposlenika srednjih škola na području Kantona, koji su potraživali ukupno 176.657,29 KM, riješeno je tako što su 2 tužbe usvojene u cjelosti, a 6 tužbi djelimično je usvojeno za ukupan iznos od 62.584,08 KM, a odbijeno za iznos od 60.073,21 KM, te su 3 tužbe odbijene u cjelosti za ukupno utuženi iznos od 54.000,00 KM i
- 71 tužba podnesena od strane 527 tužitelja - zaposlenika osnovnih škola na području Kantona, koji su potraživali ukupno 13.174.728,97 KM, riješeno je tako što je 31 tužba usvojena u cjelosti, a 40 djelimično, za ukupno dosuđeni iznos od 11.008.980,65 KM, a tužitelji su odbijeni za iznos od 2.165.748,32 KM.

Imajući u vidu da su saglasno odredbama Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH”, br.26/16) krajem 2016. godine prestali važiti granski kolektivni ugovori zaključeni 2000. godine, te da je 10.11.2016. godine zaključen Kolektivni ugovor o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH (“Službene novine FBiH”, br.89/16), a da su 24.11.2016. godine zaključeni Kolektivni ugovor za djelatnost osnovnog obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona i Kolektivni ugovor za djelatnost srednjeg obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, br. 13/16), od dana stupanja na snagu istih, nema pravnog osnova za daljnja utuženja zaposlenika po osnovu granskih kolektivnih ugovora zaključenih 2000. godine.

Ostali radni sporovi

U 2017. godini Pravobranilaštvo je zaprimilo 6 tužbi protiv Kantona radi ostvarenja ostalih prava uposlenika iz radnog odnosa, koja glase na novčano potraživanje, kojima se potražuje ukupno 25.362,83 KM (isplate razlike otpremnine zbog odlaska u penziju, razlike plaće i naknade).

U okviru ove grupacije sporova u 2017. godini okončana su 2 spora, ukupne vrijednosti od 18.905,82 KM, tako što je 1 tužbeni zahtjev djelimično usvojen za iznos od 2.031,05 KM, a odbijen za iznos od 8.768,95 KM (razlika naknade plaće za vrijeme porođajnog osustva), te je 1 tužbeni zahtjev povučen u cjelosti za iznos od 8.105,82 KM (razlika otpremnine).

IZVRŠNI POSTUPAK („I“)

Tokom 2017. godine u radu Pravobranilaštva evidentirano je ukupno 7.544 izvršna predmeta (6.173 predmeta radi naplate sudske takse /„Ist“/ i 1371 ostala izvršna predmeta /“I“/), od kojih je 4.826 preneseno iz prethodne godine.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 2.718 novih izvršnih predmeta (685 radi prinudne naplate pravosnažno dosuđenih potraživanja i 2.033 radi prinudne naplate sudske takse), pravosnažno je okončano 1.049 predmeta, dok je 6.495 nezavršenih predmeta preneseno u narednu godinu.

Od ukupno 2.718 zaprimljenih izvršnih predmeta, 2.587 predmeta se odnose na prijedloge za izvršenje, koje je u 2017. godini, u ime Kantona, Pravobranilaštvo podnijelo nadležnim sudovima, od kojih se 2.033 prijedloga odnosi na prinudnu naplatu neplaćene sudske takse i 554 prijedloga za prinudnu naplatu duga po osnovu ugovora o kreditu i ugovora o koncesiji, zatim duga na ime štete nastale izvršenom šumskom krađom, te duga po drugim osnovama.

131 predmet se odnosi na prijedloge za izvršenje za prinudnu naplatu duga, koji su podneseni protiv Kantona, radi naplate dosuđenih naknada na osnovu pravosnažnih presuda.

Od ukupno 7.544 izvršna predmeta, koji su bili u radu u toku 2017. godine, donošenjem rješenja o izvršenju okončano je ukupno 1.049 predmeta, od kojih se 948 predmeta odnosi na sudske takse, a 101 predmet na ostala izvršenja.

Izvršni postupci, u kojima se Kanton pojavljuje u ulozi tražioca izvršenja, odnose se na izvršni postupak pokrenut protiv lica koja ne vraćaju kredite dobijene iz budžetskih sredstava, lica za koja je utvrđeno u krivičnim postupcima da su odgovorni za šumsku krađu, lica koja nisu po rješenju suda platili sudsku taksu i prijedlozi protiv pravnih i fizičkih lica, koja nisu platila obaveze dosuđene Kantonu pravosnažnim presudama.

U okviru preventivnog djelovanja, prije pokretanja izvršnog postupka, Pravobranilaštvo je upućivanjem pismenih opomena dužnicima u većem broju predmeta uspjelo da obezbijedi plaćanje sudske takse bez podnošenja prijedloga za izvršenje.

Pored prijedloga za izvršenje koji se odnose se na prinudnu naplatu sudske takse koja nije plaćena dobrovoljno u okončanim sudskim postupcima, Pravobranilaštvo u ime Kantona podnosi i prijedloge za prinudnu naplatu štete zbog nezakonite sječe šume, koja je utvrđena u krivičnim i prekršajnim postupcima.

UPRAVNI POSTUPAK („U“)

Tokom 2017. godine Pravobranilaštvo je u radu imalo 8 predmeta u upravnom postupku i upravnom sporu, s tim što su 7 predmeta prenesena kao nezavršena iz prethodne godine, 1 je zaprimljen u 2017. godini, a ni jedan predmet nije okončan, te su svi kao nezavršeni preneseni u 2018. godinu.

OSTALI PREDMETI („R“)

Ostali predmeti pod oznakom „R“, odnose se na izradu pojedinačnih informacija iz nadležnosti Pravobranilaštva, podnošenje imovinsko-pravnih zahtjeva u krivičnim postupcima protiv lica koja su izvršenjem krivičnog djela oštetili Budžet Kantona, prijedlozi za uknjižbu imovinskih prava, izjašnjenja Pravobranilaštva po podnesenim prijavama zbog neizvršenja pravosnažnih presuda, razne prepiske između Pravobranilaštva i subjekata čije interese Pravobranilaštvo zastupa ili subjekata koji se pismeno obraćaju Pravobranilaštvu po raznim pravnim pitanjima i dr.

Iz ove grupacije predmeta u 2017. godini evidentirano je u radu 353 predmeta, od kojih je 235 okončano, a rješavanje 118 predmeta je preneseno u 2018. godinu.

III Preventivna djelatnost Pravobranilaštva

Preventivna djelatnost Pravobranilaštva usmjerena je na spriječavanje nastanka povrede imovinskih prava subjekta, čije interese Pravobranilaštvo zastupa, odnosno na smanjenje vrste i obima tih povreda, zatim na sporazumno rješavanje spornih imovinsko-pravnih odnosa, kad je to moguće i pravno osnovano.

Pravobranilaštvo preduzima i druge preventivne radnje i mjere koje utiču na smanjenje štetnih posljedica po državnu imovinu, izbjegavanje nepotrebnih sudskih postupaka i troškova, te bržeg ostvarivanja nespornih prava subjekta kojeg zastupa.

U okviru preventivnog djelovanja, Pravobranilaštvo daje pravna mišljenja organima i tijelima Kantona po pitanju korišćenja i raspolaganja državnom imovinom, pruža stručnu pomoć organima i tijelima Kantona čije interese zastupa u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja, kao i drugih subjekata kada je to u interesu Kantona, predlaže nadležnim organima poduzimanje određenih pravnih radnji u cilju zaštite državne imovine, te sarađuje sa kantonalnim i općinskim tijelima u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja.

U skladu sa članom 13. Zakona o pravobranilaštvu, kantonalni organi i organizacije čije imovinsko-pravne interese Pravobranilaštvo zastupa, dužna su da u poslovima pravnog prometa prije zaključenja pravnog posla, pribave mišljenje Pravobranilaštva.

U 2017. godini Pravobranilaštvo je imalo zastupljene sve navedene oblike preventivnog djelovanja, od kojih su najzastupljeniji davanje pravnih mišljenja (oznaka „M“), te upućivanje opomena za dobrovoljno ispunjenje obaveza za koje su Pravobranilaštvu upućeni prijedlozi za podnošenje tužbi ili prijedlozi za izvršenje od nadležnih kantonalnih organa.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je u radu imalo 667 zahtjeva za davanje pravnih mišljenja, od kojih je 46 zahtjeva preneseno iz prethodne godine, a 621 zaprimljen u 2017. godini. Ukupno je dato 632 pravnih mišljenja, od kojih se 301 odnosi na pravna mišljenja po ugovorima (kupoprodajni ugovori, ugovori o koncesijama, ugovori o građenju, ugovori o raznim vrstama usluga, ugovori o zakupu i dr.), a 331-o mišljenje se odnosi na druga pravna pitanja iz različitih pravnih oblasti (imovinska prava, radno pravo, naknada štete, obligaciona prava i dr.).

U okviru preventivnog djelovanja, Pravobranilaštvo kontinuirano sarađuje sa nadležnim kantonalnim ministarstvima, sudovima i tužilaštvima, kao i sa općinskim i kantonalnim pravobranilaštvima sa područja Federacije Bosne i Hercegovine u cilju usaglašavanja stajališta o određenim pravnim pitanjima i što efikasnije zaštite državne svojine i zaštite interesa subjekata koje zastupa.

IV Poslovi vezani za rad Pravobranilaštva

U okviru poslova vezanih za rad Pravobranilaštva, najčešći su poslovi izrade raznih rješenja o pravima iz radnog odnosa zaposlenika u Pravobranilaštvu (rješenja o ocjeni namještenika i državnog službenika, o korištenju godišnjeg odmora, te drugim pravima iz radnog odnosa), uvjerenja izdata o podacima iz službene evidencije Pravobranilaštva, izrada općih akata Pravobranilaštva, te izvještaji i informacije o radu Pravobranilaštva.

Iz ove grupacije predmeta („Up“) u radu je bilo 57 predmeta, od kojih je 54 završeno u 2017. godini, a 3 predmeta su prenesena u narednu godinu.

V Kadrovi

U Kantonalnom pravobranilaštvu Zenica angažovano je 9 uposlenika (od kojih su 4 nosioci pravobranilačke funkcije (pravobranilac i 3 zamjenika), 1 državni službenik (stručni saradnik) i 4 namještenika (tehnički sekretar, upisničar, operater-upisničar i kurir-spremačica).

V *Programska orijentacija Pravobranilaštva u 2018. godini*

U ostvarivanju principa ustavnosti i zakonitosti i ostvarivanju funkcija i zadataka koji prozilaže iz Zakona o pravobranilaštvu i drugih zakonskih propisa, aktivnosti Kantonalnog pravobranilaštva Zenica će i u narednom periodu biti usmjerene na

- *Poduzimanju mjera i aktivnosti radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona,*
- *Afirmaciji svih vidova preventivne djelatnosti Pravobranilaštva kao što su sporazumno rješavanje spornih odnosa,*
- *Kontinuiranom praćenju pojava i problema vezanih za primjenu zakona u praksi, te iniciranju izmjene istih, putem nadležnih institucija,*
- *Organizovanju radnih dogovora sa ministarstvima i drugim organima u cilju što stručnijeg i efikasnijeg rada i postizanja boljih rezultata u zaštiti imovine Kantona,*
- *Ostvarenju saradnje sa federalnim i državnim organima i pravobranilaštvima na svim nivoima radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po pravnim pitanjima vezanim za primjenu zakonskih i drugih propisa,*
- *Ukazivanju Skupštini i Vladi Kantona na uočene pojave i probleme koji ugrožavaju i narušavaju imovinu Kantona, a do kojih saznanja bude dolazilo kroz rad na predmetima, kao i kroz podatke i obavještenja koja dostavljaju državni organi, preduzeća i druga pravna lica, te u okviru svoje nadležnosti, davati prijedloge za sprječavanje istih,*
- *Edukaciji nosilaca pravobranilačke funkcije i drugih uposlenika putem seminara, savjetovanja, kurseva, praćenja sudske prakse i nove zakonske regulative,*
- *Obezbjedenju kadrovskih i materijalno-tehničkih uslova za postizanje veće ažurnosti i efikasnosti u rješavanju predmeta.*

Kantonalni pravobranilac

Zlata Marjanović